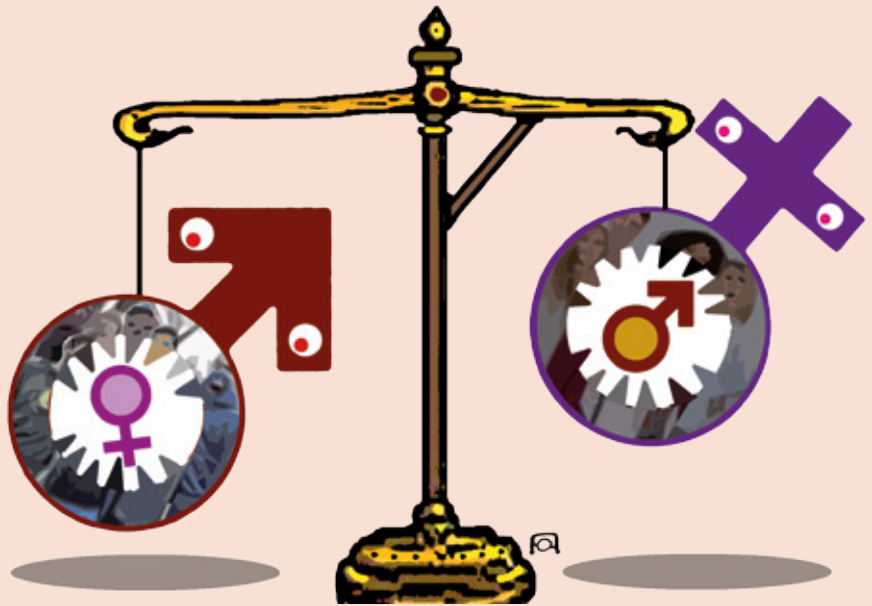

Zer egin gure pribilegioekin?

JUNE FERNANDEZ
KAZETARIA

ANTTON OLARIAGA

Munduko Emakumeak-Babel elkar-terko herri hezitzaile feminista eta antiarrazista den Cony Carranza Castrok pribilegioei eta zapalkuntzei buruzko tailerrak dinamizatzen ditu, xede nagusia pribilegio zuria zertan datzan ulertzea delarik. Bere tailer batean parte hartu nuenean konturatu nintzen partaide zuri askok zapalkuntza gisa aurkeztu genituela bizi ditugun ondoezak. Sara Lafuente Funes soziologoari esker ikasi dut ondoeza eta injustiziaren arteko diferentzia antzematen; batzuetan lausoa izan daiteke, bien iturria egiturazkoa delako (alegia, bizi garen sistema). Esaterako, nik tailerrean zapalkuntza gisa aipatu nuen babes sare handirik gabe amatasunean aritzea, baina gero konturatu nintzen arinkeria handia dela, Atzerritar Legeak guraso diren etorkinak urte askoz haien umeengandik aldenduak bizitzera behartzen diela jakinda.

Orduan, zer da zapalkuntza? Peggy McIntosh ekintzaile estatubatuarraren definizioari heldu dio Carranzak: "Gizartean parte-hartze osoa eta berdintasunezkoa izatea sistematikoki baztertzea". Argi dago hori ez dela nire errealitatea, baina bai emakume etorkin askorena. Eta pribilegioa? "Oinordetzan jaso du-

gun motxila ikusezina". Zuria izateagatik motxila horretan daraman 26 pribilegio zerrendatu ditu McIntoshen artikuluan, hala nola, erosketak egitea segurtasun langileen jazarpena pairatu gabe, edo telebista pizten duenean bere arrazako lagunak barra-barra agertzea.

Desnaturalizatze edo desmekanizatze keinuak izan daitezke lehenengo urratsak; nik neuk nazioarteko bidaiak egiten ditudanean, gogoan dut azal zuria eta pasaporte europarra dudalako egin ditzakedala kezka handirik gabe. Baina zer egin identifikatu eta onartu ditugun pribilegioekin? Intsumisioa proposatu du Bego Oleaga Erdoiziak ARGIAN: "[COVID19aren] Hirugarren txertaketari intsumisioa egitea bi dosi jaso ditugunok, txertaketa herrialde pobretuetako biztanleengana iritsi arte". "Emakumerik gabe ez noa" bezalako egitasmoak ere egin izan dira, gizonez betetako mahai-inguru, sari-banaketa eta abarrei planto egitea eskatzeko. Lehenengo adibideari bueltatuz, nik erabaki dut nazioarteko turismoari uko egitea, unibertsal ez den eskubidea pribilegioa dela ulertu dudalako.

Beste urrats bat izan daiteke zapalduen pribilegiatuok interpelatzen gai-

tuztenean isiltzea, haiek entzutea, gure erresistentzien lanketa egitea eta ardur hartzea. *Aliatu* kontzeptua bogan dagoen garai hauetan, autokritikoak izan behar dugu, eta besteengan (nire kasuan, maskulinitate berrietan lan egiten duten gizonengan) identifikatzen ditugun prozesu maltzurak gudan ere onartzen ikasi. Esaterako, arrazakeriaren kontrako ekintzaile zuria izateagatik, arrazializatuek baino aukera gehiago ditudala hedabideetan agertzeko, ordaindutako kongresuetan parte hartzeko, laudorioak jasotzeko, eta abar. Hala, "Pertsona arrazializaturik gabe ez noa" esatearen konpromisoa betetzen nabil azken urteotan.

Egiari zor, gehiago landu ditugu ahalduzko prozesuak desjabetzerako urratsak baino. Saia gaitzen albokoari eskatzen dioguna gure buruari exijitzen. Animatzen zaituztet Jokin Azpiazu eta Leticia Urretabizkaiaren hausnarketak eta galderak irakurtzera (maskulinitateen eta antiarrazismoaren esparruetan, hurrenez hurren). Enpatia eta apaltasuna izan daitezke zubiak eraikitzeko lehengaiak, gero eta kapa-zagoak izan gaitzen asmatzeko noiz eman behar dugun aurrera pausoa, eta noiz atzera egin. ●